

VIR Plurimum Reverende & Praclarissime,

D^{NE} A N D R E A
W E S T M A N,

Sacri Coetus, DEO dicati in Skånela & Norfunda
Uplandorum, Antistes Vigilantissime,
PARENS OPTIME, SVAVISSIME.

Qui Tui, Pater Optime, exuberantis amoris innumera expertus sum documenta, non possum non anxius habere, qua ratione pium gratissimumque animum Tibi significatum eam. Si verborum pompa Tua beneficia celebrare conarer, incassum sane laborarem, cum omne non solum meum eloquium, verum etiam cogitationem multis superent parasangis. Sive enim curam, quam meae felicitatis egisti, sive sumtus in me factos expendo, illam diurnam nocturnamque deprehendi, hos vero majores, quam a parente lautiori rerum suppellectili instructo proficisci potuerunt. Doleo, Mi Pater, largae Tuae munificentiae & fidelissimae curae, ex esse congruos penes me desiderari ingenii fructus; quidquid tamen sit, reperies Tuis votis conveniens pietatis & virtutis, nec non verae sapientiae sincerum conquirende studium. Ut autem praesentes pagellas, Venerando Tuo Nomine exornatas, benigne suscipias, tei publicum meae in te pietatis symbolum, reverenter oro & obtestor. DEUM O. M. supplex rogo, ut firmam & vegetam Tibi largiatur senectam, inque longam annorum seriem provecctam. Sic gaudebit Gnex, letabitur Familia, exsultabit ad ultima fata futuras

Svavissimi NOMINIS PATERNI

Obsequentissimas curtor,

GEORGIUS A. WESTMAN.

§. I.

Nemini historica monumenta evolventi ignotum esse poterit, plurimorum historicorum mentes illam occupasse opinionem, quod scilicet America, novus orbis appellari sive, recentiori ævo, & quidem ad finem vergente Sec. XV, a Christophoro Columbo primum detecta sit, qui, ut notissimum est, Hispanico instructus adparatu, in illam regionem proficiscebatur, eosque insuper sicco, ut dicitur, pede præterire veterum ex septentrione huc instituta itinera. Hi, utrum neglecti antiquiorum scriptorum scrutaminis, nimisve credulitatis, an vero invidiæ merito sint inculcandi, non facile dixerim. Considerato enim situ Americæ, qua Aquilonem spectat, arbitrantur eruditi fines hujus regionis a Grønlandia non procul esse remotos: antiquiora deinde Islandiæ & Grønlandiæ monumenta docere, a

-sudiup

A

Scan-

Scandinavia in Grönlandiam præcis temporibus fuisse navigatum, unde facillima in Americam fuit via: piraticas denique suas in hac orbis parte Scandianos exercuisse ajunt, pretiososque hinc in Scandiam deportasse thesauros. Quid? quod inter Scandianorum veterum & Americanorum DEUM colendi vivendique rationem aliqua reperiatu similitudo. Hæc argumenta operosiori labore conquiſita ab auctore *Dissertationis de Itinere in Americam, præſide, Max. R. D. D. O. Celfio. Ups. habitæ 1725.* satis superque evincunt, Americam a Septentrionalibus ante Columbi tempora fuisse visitatam. Cui rei nos aliquid luminis fœneraturos esse existimavimus, dum operæ pretium duximus oculos intendere in antiquiores relationes, de veterum Septentrionalium in Vinlandiam navigationibus, & examinata hujus regionis descriptione a veteribus tradita, præeuntibus fide dignis auctoribus colligere, hos peregrinatores Americæ septentrionalem attigisse plagam. Ut autem innoxiorum conatum a te, Benevole Lector, benignissimam experiamur censuram, qua decet, animi observantia precamur.

§. II.

REfert SNORRO STURLONIDES, per-
 celebris Islandorum Legifer, in illustri
 opere historico, (a) sceptrum imperii Nor-
 vegici tenente OLAVO TRYGGVONIDIS
 filio, aliquot peregrinationes factas fuisse a
 quibus-

quibusdam hujus regni civibus, ut novas detegerent terras, & sedes in his terris fixas sibi acquirerent. (b) Regionem, ad cujus oras navigia appulerunt septentrionalium, *Vinlandiæ* nomine ab illis insignitam esse deprehendimus. (c)

(a) *Hist. Reg. Sept. in Vita Olavi Tryggvönidis Cap. 104. 5. 6. 7. 8. 9. & 10.* Etiam si desiderentur hæc capita in codicibus hujus operis *Sturlonidis* non paucis, teste *Torsæo* in *Præf. ad Hist. Vinlandiæ antiquæ*, qui simul auctor iisdem ex *Flateyensi* codice excerptis *Sturlonidis* historiam auxit; attamen *Peringskiöldius* antiquiorum codicum fidem secutus, firmisque omnino nixus rationibus, *Sturlonidi* hæc capita vindicasse censendus est. Præterea ad caput rei parum facit hæc ipsa circumstantia, cum *Flateyensis* codicis antiquitas in eadem luce vetustam collocet historiam, ut docet *Cel. Prof. Bring* in *Diss. sub ejus moderamine habita Lond. Scan. de Meritis præscorum Scandianorum in Navigationem & commercia p. 10.*

(b) Primus Scandianorum, qui hanc orbis partem, quantum constat, adspexit, est *Biørno Herjulfson*, qui exeunte *Sec. X.* ignota prius hæc littora legit. Cujus itineris narrationem exhibet *Snorro C. 104. p. 327.* Longioris testimonii *Sturlonidis* sensus est: Postquam *Biørno* per tres dies *Grönlandiam* versus ab *Islandia* fecisset iter, flectitur ventus in

A 2

Boream

Boream, quo per plures dies flante, terram vident; Hac a sinistris relicta, post bidui navigationem, terra iterum conspectui eorum se offert campestris & silvosa, quam demum relinquentes, Africo, qui fere inter meridiem & occasum medius est, flante, in Grönlandiam perveniunt. Si hanc navigationem ad situm terrarum conferamus, quilibet facile videt, nullas alias terras oculis Biörnnonis fuisse oblatas, quam Americam Septentrionalem. Qui enim in alto mari supra Islandiam constitutus est, & Euro Borea impellente fertur, non potest non in littora hujus regionis incidere. Et qui hac ratione proficiscitur, ut Terram Novam a sinistris habeat, is sine ullo negotio, biduo elapso, aut novam Angliam conspiciet, aut australes Laurentii fluminis ripas. Quoniam vero nullæ aliæ in hac plaga sunt terræ, omnis etiam erroris metus e calculo exulat. Vide *Dissert. nuper citatam* p. 12.

Conspectas a Biörnnonie terras accuratiori indagine perlustraturus *Leif Ericsson* clarus antiquæ Grönlandiæ incola, sese cum magno navigio & XXXV. viris, fluctuantibus undis tradidit, & post scopulosam inventam terram in regionem campestram, silvisque consitam appulit, qua relicta, post bidui navigationem, vento Euro Aquilone peractam, vident aliam terram, ac ad insulam, quæ continentem a Septentrione spectabat, perveniunt, atque, insula iterum relicta, superato versus occasum promontorio, ingenti simul trajecto flumine, in continentem terram appellant, ædibusque constitutis,

tutis, quas *Leifsbodar* dixerunt, placidam ibi hie-
men transegerunt; adpetente autem vere in Grøn-
landiam reverterunt. *Sturl. p. 330. 331.*

Post *Leifium* frater ejus *Thorvald Ericsson XXX.*
virorum comitatu stipatus ad eadem loca cursum
direxit, ibique ad domicilia a *Leifio* exstructa tem-
pore currentis hiemis confedit. Ille a *Vinlandiæ* in-
colis, mortifero ictu percussus animam efflavit, ibi-
que sepultus est. *Sturl. p. 335.*

Post fata *Thorvaldi*, alter *Leifii* frater *Tor-
steinus Ericsson*, una cum uxore sua *Gudrid* & L'
viris robustis *Vinlandiam* petiit, funus fratris sui
occisi ad patrios lares deducturus; Postquam vero
per æstatem integram in mari jactati essent, nescii
quo locorum deferrentur, circa brumalium noctium
initium, in *Grønlandiam* appulerunt, ubi *Torsteinus*
gravissimo implicitus morbo diem obiit supremum.
St. C. 108. Deinde *Thorfinnus Karlsefnus LX.*
viris & V. feminis in itineris societatem receptis,
adquisitis insuper armentis varii generis, aliisque re-
bus, quæ usibus domesticis inserviunt, in *Vinlan-
diam* profectus est, illamque terram incolere con-
stituit, verum ob crudelitatem incolarum violentas
manus quibusdam peregrinationis sociis inferentium,
consilium mutavit, & exactis ibi duabus hiemibus
domum rediit. *Sturl. C. 109.* Ultimo loco men-
tionem facit auctor *Freidise* sororis *Leifii*, *Thorval-
di* atque *Torsteinii*, quæ adjunctis sibi sociis duobus
fratribus *Helgo* & *Finboga*, hanc regionem saluta-
vit, ibique ob discordiam eam inter binosque fratres

exortam, eosdem cum plurimis itineris sociis interficiendos curavit; scelere autem commisso, navem suam magnis in Vinlandia collectis opibus onustam in Grönlandiam duxit. *Sturl. C. 110.*

(c) Hoc nomen regioni dedisse Leifium indicat Sturlonides, ut indoli ejus convenientissimum, quippe quæ frugiferis vitibus uvisque mellifluis abundavit. *Sturl. p. 333.*

§. III.

V*inlandiam*, ut situ amœnissimam regionem describunt septentrionales, silvis consitam, frequentibus aquis terræ tractus interfluentibus (d). Multas ibidem insulas viderunt, albamque arenam (e), internitentes simul in aquis scopulos & fyrtes (f).

(d) Plurimas Americæ Borealis plagas silvis esse refertas, observat Cel. Præses in Itiner. Amer. Tom. II. p. 220. 272. ita tamen, ut patentes interdum conspiciantur campi, agris, pratis atque pascuis destinati. Iter facientium oculos mirum in modum oblectant jucundissimæ planities, partim arborum frondiferarum tractu, partim rivulis aquarum limpidissimarum distinctæ, locorumque humilium cum editioribus ubique obvia mutatio. Vide Itin. Cel. Præs. p. 276. 272.

(e) *Sturl. p. 335.* Hanc autem esse fere ubique faciem littorum Americæ Septentrionalis Cel. Præses

ses & peregrinatores hujus partis omnes uno quasi ore adfirmant.

(f) Sturl. p. 335. Hæc aptissime & ex omni parte in littora Americæ Septentrionalis quadrare, abunde testantur itineraria; vide etiam Cel. Præsidis Itin. Amer. T. II. p. 160. 162. 362.

§. IV.

IN hac terra, tantam soli felicitatem animadvertenter veteres, ut nec hiemali tempore gramina vel pastus armentis deessent, quum parum vel nihil arescerent herbae, nec ibi esset gelu tenero gramini infestum. (g) Æquinoctia fuerunt hic majora, quam in Islandia & Grønlandia, & sol etiam brevissimo die designabat jentaculi tempus & horam feriarum pomeridianarum. (h)

(g) Sturl. p. 331. Quotidie per totum annum in pascua plurimis in locis apud Americanos, ducta deprehenduntur pecora, quemadmodum id ipse vidit Cel. Præsides, & in primis hoc observavit de ovibus in Itin. citato p. 388. & de cæteris armentis in Tomis proxime sequentibus. Haud quidem diffitendum est, in plurimis Americæ Borealis tractibus, per duos vel tres menses, tantam sæpius ingruere frigoris vim, ut illi, quo uruntur Sveci, nihil omnino cedat. Vide

de *Campanii Descript. Pennsylv.* p. 46. & *Cel. Præs. Itin.* p. 37; interim tamen ex observationibus *Cel. Præsidis* edocemur in Pennsylvania hiemale tempus admodum esse lene brevissimumque. Eandem aëris jucunditatem ibi experiri licet ineunte mense Februario, ac in nostra patria ad initium mensis Maji. Frigidissimi ibidem dies hiemales sæpius respondent tempori producti veris in media Sveciæ parte & Australi Finlandiæ. Vid. *Cel. Præs. Itin.* p. 184. 236. 237. Præsto denique est maxima tempestatis vicissitudo, adeo ut unius diei durius gelu plerumque insequatur altero die mira aëris indulgentia, calorem fere æstivum adferens; Hinc quoque fit, ut ex pristino gelu gramina nihil detrimenti capiant. Experientia etiam condocescit, aquam maritimam, creberrimo concitatam motu, aliquem caloris gradum impertire regionibus mari proximis, adeo ut hæc minore adficiantur frigore, quam a littore maritimo procul distatæ terræ. Hinc incolæ orarum maritimarum Americæ Septentrionalis (si regiones fluvio Laurentii magis boreales excipias,) plurimis in locis terram nive, & aquam glacie rarissime obductam vident, uti *Cel. Præs.* testatur. Quemadmodum præterea apud nos unius anni tempestas hiemalis alteri plane est dissimilis, sic idem in hisce terris observatur. Hinc calculos ita subducere liceat: Sicuti in confesso est, Leifium primum Vinlandiæ scrutatorem, cum suis comitibus, in regionibus mari finitimis omnino constitisse; credere etiam fas est, ipsius in Vinlandiam peregrinationem incidisse in illum

illum annum, quo mitiori tempore hiberno gaudebat Vinlandia, ac in Svecia annis 1750. & 1756. insolita prorsus aëris lenitudo mense Martio herbas e gremio terræ eliciebat; adeoque eo ipso nihil roboris nec de assertionem Leifii, nec de nostra sententia decedere merito arbitramur.

(b) Diversam plane interpretationem hujus periodi a Peringsköldio & Torfæo exhibitam, evincit Cel. Prof. Bring, nos ergo tutissimam ingressuram viam, hujus magni Polyhistoris explicationem adoptare consultissimum duximus. Vid. Diss. laud. p. 14. Innuit heic antiquus ille scriptor, Dies & noctes magis esse æquales in hac terra, quam in locis septentrioni propioribus. Ita autem esse in variis locis Americæ Septentrionalis, Latitudo locorum abunde ostendit e. g. Philadelphię in Nova Svecia Sol brevissimo die oritur hora VII. & 15. min., occidit vero hora IV. ta & 45 min. Quod ad ultima verba Snorronis adinet, sol hafdi þar eiktur stad oc dagmala stad um skandcigi/ fatemur illa tam obscura esse, ut vel Oedipo opus sit ad ea explicanda.

§. V.

Fertilissimam fuisse Vinlandiam ferunt Aquilonares illi scrutatores, lautissimoque præditam adparatu vitium, uvarum, (i) diversarum arborum, (k) piscium aliarumque divitiarum (l). Deprehenderunt etiam

B iam

iam campos triticum sine humana industria
 producentes (m). Quid? quod roris, ma-
 tutino tempore herbas irrigantis, suavem
 dulcedinem gustarunt (n).

(i) Snor. St. p. 332. Verba auctoris ita jacent.

Hann taladi tha fyrst leingi a thysku oc skaut mar-
 ga wega augunum / of gretti sik. Enn er their
 skildu ej hwad hann sagdi / han málsti tha a Nors-
 ránu er stund leid / ef war geinginn ej mißlu leingra
 enn thid / kann ef noctur nymáli at seigia / thwiat
 ef fann winwith oc winber. Mun that satt fostri
 minn seigir Leifur / ad wisu er that satt kwad hann /
 twiat ef war that faddur er hworki skorti winwidu
 ne winber; Nu swafu their af nottina / enn um mors-
 gunin málsti Leifur wid haseta sina / nu skal hasa
 twennar sylur fram of skal sinn dag hwort / lesa winber
 edur hoggwa winwid / oc fella morkina so at that
 werdi farmar til skips min / of thetta war rad tefit.
 Swo er sagt at eptir that batur theirra war fyll-
 dur af winberium / war hoggwinn farmar a skipit.

i. e. *ibi distortis oculis, contractisque rugis primum
 Teutonico sermone locutus est (scilicet Australis ille
 vir Turkerus) Que cum ipsis ignota videretur lo-
 quela, Norvegica lingua sensus suos exprimere cona-
 tus est. Ipsius vero precipue esse, ut commemoraret
 se, etsi longius inde non progressus fuit, multas vi-
 neas vitesque reperiisse. Tum Leifius de rei veritate
 certior fieri cupiebat; cum rem ita se habere pluribus
 asseve-*

asseveraret Turkerus, nec se omnino falli dicens, si quidem & ipse in ea natus sit patria, quæ vineis vitibusque abundabat. Posteaquam vero noctem in hoc loco transegissent, sociis suis primo diluculo dixit Leifius, vina omnino negotia ipsis peragenda restare, alterius officio per singulos dies functuris, nimirum uvas decerpendas esse, cadendasque vites, quibus navis oneraretur. Adprobato autem Leifii consilio, cymbam primum uvis impletam esse fertur, excisam vero deinde tantam arborum multitudinem, quantam navis ipsa capere potuit. Feracissimam esse Americam Borealem omnium rerum, quæ humanæ vitæ sustentandæ & oblectandæ unquam conducunt, dubitare nos prohibent itineraria. Maxima enim copia vitium uvarumque variarum abundare non solum Virginiam, verum etiam Pennsylvaniam, NovEboracum, Novam Angliam atque Canadam, testantur Campanius in Descr. Penns. p. 43. & Cel. Præses l. c. p. 467. inque Tomis subsequentibus. Partem harum uvarum, in aridis locis nascentem saporis esse gratissimi, diversisque usibus esse Americanis, præterquam quod exinde vinum parari queat, vino ex Gallia advecto, bonitate nihil cedens, itidem B. Letorem certiore facit Cel. Præf. l. c. p. 274. Frumenta profert hæc regio innumerosque fructus absque anxia cura & molesto labore. Vid. Recueil de Voyages au Nord. Tom. V. p. 10. Campan. l. c. p. 31. 99.

(k) Silvas in America Septentrionali conspiceret licet refertas arboribus sapidorum proventuum

fœcundissimis, aliisque rei manuariæ valde utilem & pretiosam materiam suppeditantibus. Videtis Rec. de Voy. au N. p. 61. 351. Campan. 26. 30. Cel. Præsid. 288. Inter arbores hujus regionis præstantiores numeratur arbor *Mosur*; sic enim Snorro Sturloides p. 333. *thar woru-thau trie er Mosur heita*; h. e. *erant etiam ibi arbores Mosur* & iterum p. 349. de Thorfinno Karlsefnio in Norvegia tum degente agens: *Tha kom at honom Sudur mathur einn / æs tathur or Brimum a Sarlandi, han saladi ad Karlsesni hufasnotru hans. Et wil ej selja sagdi han. Et mun gefa thier wid halfa mort gullis sagdi Sudur mathur. Karlsefni thotti wel widbodit of Keipri. Sithan for Sudur mathur hurr med husa snotrana; enn thar var Mausur kominn af Vinlandi.* h. e. *Heic vir quidam meridionalis, familia inferioris Saxonie Brehmæque urbis oriundus ad ipsum pervenit. Is stateram ligneam Karlsefnii licitatus, cum eandem vendere noller alter, dimidiam auri marcæ se daturum pollicitus est; Hanc conditionem accipiens Karlsefnius, stateram ipsi vendidit, qua accepta abiit vir ille meridionalis. Ignorabat autem Karlsefnius, quod ex lignis Mosur Vinlandiæ statera illa confecta esset. Difficile hic est, si non profus impossibile, explicare, quæ & qualis hæc fuerit arbor, cum more veterum, nulla ejus detur descriptio, nullæ illius enumerentur qualitates, unde cognosci posset. Cum vero sic sola præ cæteris nominetur, arborem fuisse singularem præstantemque, fas est credere, præcipue cum meridionalis ille vir, Karlsefnio pro una tantum statera*
ex

ex ligno hoc fabricata, dimidiam auri marcam sol-
 verit. Inter arbores Americæ Borealis præstantiores,
 quæ fabris lignariis præ cæteris arrident, quæque
 longe majori pretio & carius, quam ceteræ, ven-
 duntur, sunt in primis hæ tres: *Juglans nigra*. Linn.
 spec. 997. *Prunus Virginiana* Linn. spec. 473. & va-
 rietas *Aceris rubri* Linn. spec. 1055. vid. Cel. D.
 Præsidis it. Am. Tom. II. p. 501. Si jam conjectu-
 ræ sit locus, fortassis Sturleonidis *Mosur* & *Mausur*
 idem fere significat, quod vocabulum Svecicum *Ma-
 sur*; *Masur* autem Svecis vocantur tubera, tophi, tu-
 bercula seu prominentiæ, quæ sæpe exseruntur in
 antiquis Betulis ex medio caudice; quæque tena-
 ciora sunt reliquo ligno, cum fibris constant intor-
 tis & implicatis; ex his vascula & utensilia varia
 propter fibras illas implicatas, colore variantes, mar-
 mori variegato quodam modo similia, sæpe per-
 elegantia conficiuntur, conf. Linn. flor. Lapp. p. 264.
 Ejus autem indolis, iis tamen longe pulchrior
 atque præstantior, in America Septentrionali, est
 varietas prædicta *Aceris rubri*, quæ ob raritatem &
 elegantiam a Ligni fabris fere omni alii arbori ante-
 fertur, & carius emitur, de qua prolixius agit C.
 D. Præses in Itin. Am. Tom. II. p. 288. 289. Cre-
 scit vero hæc varietas non solum in Pennsylvania,
 sed etiam per totam Americam Septentrionalem, li-
 cet rarior sit, & non tam vulgaris ac ipsam *Acer*
rubrum. Datur quidem hic etiam varietas *Juglan-*
dis nigrae, quæ præcedenti *aceris rubri* adhuc ele-
 gantior est, illaque longe carior. Vid. it. C. Præf.

l. c. sed cum eadem varietas valde rara sit, cumque Juglans nigra ultra gradum Latit. boreal. 41. versus septentrionem spontanea non inveniatur, tutius fortasse videtur statuere, per Mosur Sturlo-
nidis, varietatem aceris rubri supra nominatam in-
telligi. Varias præterea arbores dulcissimo fructu
præditas ibidem inveniunt incolæ, uti plures spe-
cies & varietates Juglandis, Morique, Castaneam,
Poma silvestria, Mespilum, Ceraforum varias spe-
cies & varietates, Diaspyrum, Rubum occidenta-
tem, aliasque; Vid. C. D. Præsid. It. Am. T. II. p.
200. 208. 209. 226. 254. 255. 273. &c. Pascua cujus-
cunque generis animalibus repleta sunt. Camp. p. 30.

(l) In fluviis æque ac in mari capitur insignis
piscium diversi generis multitudo. Rec. de V. au
N. 61. Camp. 31. E piscibus, quorum in Vinlandia
copiosissima erat captura, præcipue mentio fit *Sal-*
monum atque *Balenarum*. De Salmonibus sic loqui-
tur Snorro p. 331. *Swortki storti thar Lar i watnis*
nu ne i anni/ oc stærra Lar enn theit hosdu sgrt sled.
h. e. interprete Peringskiöldio: *Hic vero Salmonibus*
annis pariter atque mare magna scatebat copia, sibi
antea non visa magnitudine. Salmonum vero ingen-
tem copiam reperiri in plurimis Americæ Borealis
locis, tam in mari, quam præcipue in fluviis, a-
bunde testantur Peregrinatores & Topograpi; Sic
e. g. verba audiunt *WILHELMI DOUGLASS* in
Summary of the British Settlements in north America,
in urbe Boston Amer. Borealis A:o 1749. edito, p.
304. *Salmon are plenty in all the British North-A-*
merica

merica Rivers from Newfoundland to about N. Lat. 41. D. they set in to Massachusetts Bay about the middle of April, they do not chuse warm weather, therefore do not continue there long after having spawned; further North they continue many months. Quod ad Balænas adinet, de iis Snorro ita verba facit p. 342 *Þheim bar bratt i hendur mikil faung oc god/ thwiat Reidur war thar upprekinn bædi mikil oc god/ foro til sithan of skaru hwalinn, skorti tha e/ mat; h. e. ibi vero felici præda potiti sunt, cum Balænam ingentem æstu maris in arenam propulsam cepissent.* Balænas autem variarum specierum in Oceano Americæ Borealis & inveniri & capi, sæpiusque in arenam & littora pelli, plurimi indicant auctores. Refert C. D. P. in it. suo balænas non raro flumina majora Am. Borealis ad plura millia errantes adscendere, & sic ab incolis refluxu maris occidi; de Balænis sic loquitur Douglas in operis citati p. 56- *The New England Whalers distingwish 10. or 12. different species of the whale-kind.-- Sperma Ceti whales are to be found almost every where. p. 296. The true or bone whales go Southward towards vinter, and return Northward in the spring. Formerly in New England Cape-Cod embay'd them, but being much disturbed they keep a good offing. p. 297. a Whale stranded back of Cape-Cod, yielded 134. barrells oil; this whale was so fat, that some poor people tried the muscular flesh, and made 30. barrells more oil.* Quod vero ubique ad littora Am. Septentrionalis sit fluxus atque refluxus maris, quod-

quodque ejus altitudo sæpius plures superet pedes, notissimum est. Vid. sis C. Præsid. it. cit. pag. 185. 363. Ad Quebecum Canadæ ejus altitudo quotidiana 16. pedes Gall. æquat, observante C. Præsidi. Etiam hæc orbis plaga, mox supra laudatis a benignissimo Creatore locupletata donis, huc iter facientibus ita se commendavit, ut terrestris paradisi nomen ipsi adtribuere non dubitaverint. Camp. 26. 29.

(m) De *Tritico* ibidem sponte nascente sic Snorro p. 333. *Þat word og hveiti aftræ stalfsæner.* Ejusmodi autem frumentum spontaneum in quibusdam Am. Sept. locis inveniri, varii auctores testimonia perhibent. P. CHARLEVOIX *Hist. gener. de la Nouv. France T. II. p. m. 210*, de insula magna *Terre neuve* dicta agens, hæc verba habet: les uns (de l' auteurs, qui ont parlé de cette île) asûrent, que le ciel y est presque toujours serein, qu' on y voit de belles forêts, que les campagnes y sont fleuries, & couvertes de fraises; que les buissons n' y sont presque que des Framboisiers, dont le fruit a un goût merveilleux, que les eaux y sont bonnes, qu' on y trouve des vallons très-fertiles, & qu' il y croit sans culture une espece de Seigle, qui est fort nourrissant; &c. Sed quodnam frumenti genus fuit hoc *Triticum* sponte crescens a veteribus Scandianis in A. visum, non facile est dictu: Crescit quidem in A. S. frumenti genus spontaneum, cui nomen apud Botanicos est *Zizania*, Vid. Gron. flor. Virg. 189. quodque dulcissimum ac sapidissimum

mum præbet cibum saporis gratia cum Oryza certan-
 tem, vid. Rec. de Voy. au Nord Tom. IX. p. 296.
 La nouvelle maison rustique par Liger p. 649. tri-
 ticum vero illud a Scandianis repertum hæc ziza-
 nia esse non potest, quippe quæ nullo modo Tri-
 tico, sed Avenæ similis est, unde eadem Gallis
la folle Avoine audit, & præterea non in campis
 & agris, uti Triticum, sed in ipsis aquis habitat.
 Tutius igitur existimamus illud Triticum sponte
 nascens esse *Elymum arenarium*, Linn. Flor. Svec.
 edit. 2. §. III. qui etiam Tritico per similes est, &
 cogente necessitate, Tritici fere locum implere
 potest, Vid. Cel. Præsid. it. Bahusiense p. 72. 73.
 Unde von Royen flor. Lugd. p. 71. illum Tritici
 nomine insignit, & Nob. Linnæus in ed. I. Floræ
 Svec. secale, Bahusienses vero *Strandråg* adpellant.
 Habitat Elymus hic in variis locis Am. Sept. in
 primis in maritimis, solo arenoso, ubi interdum
 tanta prostat copia, ut agros lætissimos Tritici
 sativi mentiatur. Cel. D. Præsidem in fluvio S:ii
 Laurentii navigantem Canadenses, itineris socii,
 certiozem fecerunt de insula quadam parva mox
 appropinquante, quæ Tritici spontanei ingentem
 copiam produceret, quam petens D. Præses, nul-
 lum aliud Triticum præter Elymum hunc arena-
 rium ibidem quasi agrum Tritico copiosissime con-
 situm constituentem invenit; hinc credere licet,
 per Secale, cujus mentionem facit P. CHARLE-
 VOIX l. c., etiam nihil aliud intelligi, quam E-
 lymum prædictum.

(n) Sturl. p. 330. Difficilior est hujus commatis explicatio: exsudant quidem plantæ quædam A. Sept. æstivo tempore rorem quendam subdulcem, mannæ fere æmulum, quod etiam in Patria nostra fieri animadvertimus: Sed pauca tantum Novi orbis vegetabilia ejusmodi sudorem edere observatum est: fortassis igitur Scandiani nostri, in illas herbas, quæ calidissimo tempore æstatis, rore hoc mellifluo gaudent, casu inciderunt, & hinc a particulari ad universale concluderunt: fortassis etiam more nonnullorum peregrinatorum & nautarum, hyperbolica dicendi ratione uti illis placuit, quo aliis novas hæc terras invisendi cupiditatem injicerent, stimulumque adderent.

§. VII.

DE incolis Vinlandiæ, *Skrælingis* (o) dictis, nonnulla, etiam a Scandianis peregrinatoribus observata legimus, quod scilicet cymbis ex cortice arborum fabricatis aquas trajecerint (p). Arcubus deinde & sagittis usi fuerunt, cum quibus contra Scandianos pugnarunt, quorum arma *Skrælingis* terrorem incussisse perhibentur (q). Perterriti denique mugitu Tauri, quem secum tulerunt Septentrionales, in fugam se contulerunt. (r).

(o) Hoc incolarum nomen natales suos debere
incon-

inconfilio illorum sermone, existimat auctor *Diss. de It. in Amer. p. 21.*

(p) 336. Sturl. Hujusmodi navicularum, ex cortice confectarum, usum apud A. Borealis incolas hodierno etiamnum tempore frequentissimum esse, extra dubitationis aleam ponunt Auctor Libri *Voy. au N. p. 18. 19. Camp. 136.* & imprimis auctor *Diss. de cymbis amer. ex cortice Betulae confectis Aboæ 1753.* habitæ, ubi hæ naviculæ descriptæ atque delineatæ comparent. Ejusmodi autem cymbas non solum ex cortice Betulae albæ, sed etiam ex cortice Castaneæ & Juglandis speciei, *Hickery* Anglis vocatæ, Amer. Sept. incolæ conficiunt.

(q) Sturl. p. 336. Etiam si recentiori ævo Americani artem didicerint explodendi bombardas, quas ab Europæis pretio sibi comparant, arcus tamen & sagittæ, ut potissima instrumenta bellica, non raro adhiberi solent. *Camp. p. 145. Diss. de It. in Am. 42.* Licet cum vicinis gentibus sæpius congregiantur Americani, cum Europæis tamen non libenter configere ausi sunt, quoniam eos singulari rei militaris peritia instructos fuisse crediderunt. Tanto insuper armaturæ Europæorum, gladiatorum puta, bombardarum tormentorumque, ad primum Svecorum adventum capti sunt terrore, ut explosionis bombardæ auditus fugam ipsis maturaverit. Nec facile in bellum contra Europæos, nisi provocati, vel ab aliis Europæis ad hoc incitati ac sollicitati, ruunt. Hanc ob causam cum Europæis plerumque sartam tectamque conservant amicitiam. *V. Camp. p. 144.*

(r) Sturl. p. 342. Gentem hanc insoliti soni a Tauro editi terrore percussam fuisse, haud mirari convenit, quandoquidem boves silvestres, quos quaedam regiones Amer. Sept. progenerant, sive aestu Venereo agitati, sive a venatoribus aliquo modo læsi, mugitus edentes ferocissimi & maxime noxii sunt, vitæque præsentissimum periculum est, iræ & furori eorum se tum objicere. Vid. Hennepin *Nev. Discovery* &c. p. 89. *Charlevoix Hist. gen. d. N. T. T. V.* p. 193.

§. VII.

Limina Vinlandiæ ut primum adiverunt Scandiani, ipsis occurrerunt Skrælingi, sarcinas apportantes pretiosis pellibus impletas, quas illis permutandas obtulerunt; (s) In hac mercatura, armorum Scandianorum participes esse præoptarunt, (t) repulsa autem hujus petitionis data, lac adhibitum, potius quam alias quascunque res, in commercium abiturum voluerunt (u).

(s) Sturl. p. 342. Americanos etiam his temporibus ejuscemodi sarcinis pretiosarum pellium (præcipuæ partis mercium illorum) onustos fere quotidie domicilia Europæorum ibi degentium visitare, easque his venales extrudere, & ex itin. Cel. Præf. propediem edendo, & ex testimoniis omnium fere peregrinatorum, qui has lastrarunt oras, satis superque patet. Quid? quod tam apte Americanis hodie-

diernis descriptio Snorronis Sturlonidis etiam hoc in puncto convenit, ut vix magis graphice depingi possint.

(1) Non minus antiquiori tempore, quam hodierno etiamnum, gens Americana venatui & bello dedita, ferrique indagandi ejusque usus ante adventum Europæorum nescia, arma horum, utpote suis longe præstantiora, semper maximi fecit: hinc pro unico ense, cultro, securi, vel bombardæ plures sarcinulas pellium pretiosarum, plurium mensium capturam & fructum laborum multorum sæpius Europæis obtulerunt, fidem facientibus peregrinatoribus ac Topographis.

(2) Inter edulia, quæ ipsis maxime etiam hodierno tempore arrident, lac vaccinum merito refertur, quod cæteris dapibus Europæis (si spiritum Vini excipias, qui prope ipsa vita illis est charior) fere gratius habetur. Si quando vaccam silvestrem lactantem occidere Americanis contingat, prima eorum cura, primum opus est, uberibus os admovento lac exsugere. Licet autem tanta sit Indis occidentalibus lactis appetentia, ea tamen desidia laborant, ut eo plane carere, quam in fœnificio & reliqua cura pecudis hujus multum desudare, satius ducant. Vid. Itin. Cel. Præf.

§. VIII.

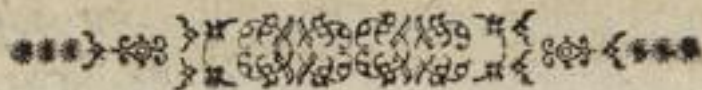
Fatemur equidem, argumenta a nobis in hac thesaurum farragine adducta, quibus Vinlandiam a priscis Septentrionalibus visitatam, Americæ Septentrionali vindicare studuimus, ejus esse indolis, ut ho-

rum plurima, seorsim sumta, aliis regionibus etiam commode tribui possint, nihilo tamen minus quædam ad Am. Boreal. solam tantum referri queunt. Ex omnibus vero in unum collectis, facile judicabit B. L. hanc veritatem sua radiare luce. Cum autem a nobis B. L. haud immerito videatur requirere, ut rationem ipsi reddamus, in qua regione, Am. Sept. huc e Scandinavia transvecti exploratores substitisse autumamus, nostri officii esse duximus, ut colophonis loco etiam de hac re nostram aperiamus sententiam. Quod ad Virginiam adinet, non solum huic A. S. plagæ conveniunt prope omnia heic allata argumenta, verum etiam Indiani, interrogati a C. D. Præsidi, num ante Columbi tempora quosdam antiqui orbis incolas huc advenisse constet? spontaneam sæpe mentionem injecerunt antiquæ cujusdam traditionis, a majoribus in posteros translatae, quod scilicet a remotis procul terris in Am. tractum, Virginiam hodie nūcupatum, aliquando accesserint homines, quos ab incolis Virginiae e medio sublatos fuisse simul innuerunt. Huic veritati etiam robur addere videntur rudera ibidem reperta cujusdam putei, 20. pedum profunditatem habentis, multo ante Europ. adventum ex laterculo coctili extructi, Vid. C. P. It. Am. T. II. p. 510, cum tamen pateat, ante illud tempus usum laterculorum Am. Bor. incolis prorsus ignotum fuisse. Hinc facile arbitraretur quisquam, Scandianos illos peregrinatores ad Virginiae vel Pennsylvaniæ oras se contulisse; sed quin huic opinioni calculum addamus, impedit narratio Snorronis de copia Salmonum, qua abundasse testa-

testatur Vinlandiam, dum e contrario frustra tenta-
tur hujus piscium generis captura circa Virg. littora
& Lat. 41. grad. Bor. versus meridiem, quod indicat
DOUGLASS in Lib. supra cit. p. 304. ut taceamus,
non facile concipi posse, Scandianos nostros totam
Terram Novam, (Terre Neuve) Angliam Novam
insulasque ipsis adjacentes præternavigasse, hisce ter-
ris nec visis, nec vel minima illarum mentione fa-
cta. In Nov Eboraco quidem rudera adhuc appa-
rent propugnaculi cujusdam e saxo constructi, teste
Cel. Præsidente, sed cum plura miliaria a mari distent
(quanquam vix ultra spatium milliaris a magno flu-
vio Hudsonis remota), veritati vix congruum
videtur statuere, rudera prædicta Scandianorum opus
esse. Quin autem sibi persuadeat quispiam, eos petiisse
oras Americæ Australis, obstitit certe jucunditas litto-
rum A. Septentrionalis, oculis primum oblata, longi-
oris insuper itineris tædium, & in primis plurima
momenta in descriptione Vinlandiæ allata, quæ Am.
Australi plagæ omnino adsignari nequeunt. Quidquid
autem sit, omnis dubitationis expertem reddere hanc
rem, & digito quasi monstrare, in qua Am. Bor. re-
gione sedes sibi fixas pararunt sæpius memorati Scruta-
tores, a nostra prorsus alienum est modestia; cum vix
ac ne vix quidem ultra conjiciendi libertatem, hoc in
negotio, tuto progredi liceat. Sic ma-
num de tabula.

S. D. G.

Clarissimo egregiae hujus Dissertationis
AUCTORI,

Amico exoptatissimo,

גשו הבחורים אל טושב הכמים ורבים מהם
טה ורשו לא ידעו או מדרך העו אשר בחרו
להתהלך בהי זאת תבין אם אליהם תשגיח אשר
אין יראת יהוה ומעט בינה בלכם כי אם תהיינה שתיהן
אחות למידין ואתה רעי ידור סאר לחכמים אולם
תספר כי בך חסד וחכמה משקוי לא נכחד ממך כי יראת
יהוה ראשית חכמה על כן קראת יומם ולילה ויש והוה
אזניו נתן לך לב שמע להיות עדותיו אנשי עתך להבין
בן טוב לרעי כה התהלכת לפני יהוה כל ימי נעוריך
תחת אשר רדפת צדק חפץ אדני בך וייטב בעיניו לצדקך
כצדק כסף וזהב בכור ארץ ואתה תפלה ויצילך אלהים
מצרה בעת רצון ולא יתן למוט רגלך אשרו האיש
שככה היה למוד יהוה לחכמתך מאדם אמנם
גדולה היא על כי פה פערת ושאפת דעת ממעיני
אלופים בישראל ידודי ימלא פי שחוק ולשוני
רנה על אשר חבלים נפלו לך בנעימים גם נחלה שפרה
עליך אף לבי חלל בקרבי בזכרני כל רחמים אשר
אביך איש האלהים אמך ואתה תוסיפו לעשות עמדי
יען לא אוכל לשלם כי אין כסף ולא זהב לוי ואני
בעודני חי אשתחוו לחדם רגלי עליון להתפלל
שישמר תמיד צאתכם וביאתכם וכאשר תשבעו יומם
וביאתכם אל ארץ חיים הצלתי

ita adplaudit,

O. L. SCHALBERG.